

## nat02 NATIONAAL INKOMEN EN NATIONAAL PRODUCT

Het nationaal of binnenlands **inkomen** is de som van de primaire inkomens in een land in een jaar.

Primaire inkomens zijn inkomens die men ontvangt als beloning voor het ter beschikking stellen van de productiefactoren arbeid (loon) en kapitaal (pacht, huur, rente en dividend).

Het nationaal of binnenlands **product** is de toegevoegde waarde van de in een land geproduceerde goederen en diensten in een jaar. De toegevoegde waarde bestaat uit de primaire inkomens.

**Conclusie:** Het nationaal inkomen en het nationaal product zijn gelijk aan elkaar.

Het nationaal inkomen kan op drie manieren worden berekend.

- De **subjectieve methode** (inkomensbenadering) is de som van de primaire inkomens in een land: arbeidsinkomen (van werknemers en zelfstandigen) + kapitaalinkomen (rente, pacht, huur en dividend)
- De **objectieve methode** (productiebenadering) is de som van de toegevoegde waarde in een land: totale omzet – totale kosten leveringen van derden
- De **bestedingsmethode** is de som van de bestedingen in een land: consumptie + investeringen + overheidsbestedingen + export – import

Het nationaal inkomen wordt vaak gebruikt als welvaartsmaatstaf, maar deze maatstaf heeft beperkingen:

- Het nominaal inkomen (= geldbedrag) zegt niets over het reëel inkomen (= koopkracht).
- Van belang is ook met hoeveel personen je het nationaal inkomen moet delen. Het reëel inkomen per inwoner of per capita is dus al een betere maatstaf, maar het gemiddeld inkomen geeft geen informatie over de inkomensverdeling in een land. Een hoog gemiddeld inkomen kan samengaan met een schatrijke minderheid en een straatarme meerderheid.
- Naast de formele sector bestaat er ook een informele sector. Transacties in de informele sector, bijv. transacties in natura, zwart werken, vrijwilligerswerk en huishoudelijk werk worden niet gemeten.
- Goederen die geen prijs hebben en niet via markten worden verhandeld (zoals collectieve goederen), blijven buiten beschouwing.
- Negatieve externe effecten van productie en/of consumptie worden niet in de prijs doorberekend. Het nationaal inkomen is een maatstaf voor welvaart in enge zin (= materiële welvaart) en kan dus niet worden gebruikt als maatstaf voor welvaart in brede zin, waarbij naast materiële aspecten ook niet-materiële aspecten van belang zijn. Een mogelijke maatstaf voor ontwikkeling in brede zin is de **Sustainable Development Index**. De **SDI** kijkt vooral naar statistieken over armoede, analfabetisme, onderwijs en levensverwachting in een land en houdt daarbij ook nadrukkelijk rekening met de menselijke invloed op het natuurlijk milieu.

### NOMINALE EN REËLE ONTWIKKELINGEN

- Het **nominaal** nationaal inkomen is het geldbedrag van het nationaal inkomen.
- Het **reëel** nationaal inkomen is de koopkracht van het nationaal inkomen.

De reële stijging van het nationaal inkomen kan berekend worden met behulp van indexcijfers.

Als het nationaal inkomen nominaal met 5% stijgt (NIC = 105) en het inflatiepercentage bedraagt 2% (PIC = 102), dan is het indexcijfer van het reëel nationaal inkomen (RIC) als volgt te berekenen:

$$RIC = \frac{NIC}{PIC} \times 100 \rightarrow RIC = \frac{105}{102} \times 100 = 102,94 \rightarrow +2,94\% \text{ reële stijging.}$$